

D 33/98

Skattemyndigheten i X län har i en underrättelse till Revisorsnämnden (RN) ifrågasatt godkände revisorn A-sons revisionsinsatser i ett aktiebolag under bl.a. räkenskapsåren 1990-1993. A-son har yttrat sig över skattemyndighetens uppgifter.

Av utredningen har framkommit bl.a. följande.

Bolaget, som drev detaljhandel med livsmedel, redovisade under räkenskapsåren 1990-1993 kassatillgångar till ett avsevärt högre belopp än det verkliga. I samband med skatterevision i bolaget uppgav företagsledningen att dessa differenser berodde på att en anställd kassörska gjort sig skyldig till stöld och förskingring av bolagets kassamedel. Kassörskan avslöjades i början av år 1993 och blev då avskedad med omedelbar verkan. Trots detta ökade skillnaden mellan redovisad och verklig kassabehållning ytterligare under resten av året. Skattemyndigheten har uppskattat bolagets kassa per bokslutsdagen den 31 december 1993 till ca 150 000 kr att jämföra med den redovisade behållningen om ca 680 000 kr. Balansomslutningen år 1993 uppgick till ca 2,7 Mkr. A-son har inte anmärkt på den felaktiga kassaredovisningen i sina revisionsberättelser.

A-son har förklarat att han redan någon gång under 1990 började inse att kassapersonalen gjorde sig skyldig till oegentligheter. Hans misstankar delades av bolagets styrelse. Vare sig han själv eller styrelsen lyckades emellertid reda ut orsakerna till differenserna i kassan. På grund av de starka misstankarna ansåg styrelsen att bolaget hade en fordran på en av sina anställda. Med hänsyn till oklarheterna redovisades dock kassadifferensen som kontanter. A-son har uppgett att han betraktade detta som en redovisningsteknisk fråga. Bolagets ägare var övertygade om att kunna täcka bristen genom att antingen utkräva ett motsvarande skadestånd av den anställda eller genom att utnyttja bolagets försäkring.

RN gör följande bedömning.

Syftet med ett bolags årsredovisning är bl.a. att tillgodose olika intressenters behov av rättvisande information om bolagets ställning och resultat. Det nu aktuella bolaget har i årsredovisningarna för räkenskapsåren 1990-1993 redovisat kassa- och banktillgångar om 474 767 kr, 459 357 kr, 541 983 kr respektive 693 146 kr. Balansomslutningen har uppgått till omkring 2,5 Mkr. per år. Som framgått ovan har skattemyndigheten för år 1993 beräknat kassadifferensen till ca 530 000 kr. A-son har inte invänt något i sak mot denna beräkning. Han har heller inte anfört något som motsäger skattemyndighetens uppgift att det varit fråga om betydande differenser även de övriga åren.

Enligt RNs uppfattning har sättet att redovisa en tänkbar fordran som kontanter medfört att årsredovisningarna gett en grovt missvisande bild av bolagets tillgångar. Enligt bokföringen har bolaget haft en avsevärt bättre ställning än i verkligheten. Ändå har bolaget under såväl 1990 som 1991 tvingats att upprätta kontrollbalansräkning.

A-son har varit medveten om kassadifferenserna. Han har enligt egen utsago företagit vissa åtgärder för att utreda oklarheterna, dock utan att lyckas. Bolagets sätt att redovisa en för hög kassabehållning under förevändning att det senare skulle bli möjligt att utkräva skadestånd av en anställd har A-son betecknat som en redovisningsteknisk fråga. RN finner detta uttalande anmärkningsvärt, inte minst sett mot bakgrund av bolagets svaga ekonomiska ställning. Vidare framstår förklaringen till kassans höga värde som missriktad beträffande år 1993 eftersom skillnaden mellan verklig och redovisad kassa under detta år fortsatt öka kraftigt trots att den anställda som var misstänkt för stölder m m avslöjades och avskedades redan i början av året. Bolagets kassaredovisning har emellertid under alla omständigheter varit grovt

felaktig. Genom att år efter år godkänna den felaktiga redovisningen har A-son allvarligt brustit i sina skyldigheter som revisor.

Sammantaget anser RN att A-son allvarligt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Det skäl A-son anfört för att inte påtala den felaktiga redovisningen framstår som så anmärkningsvärt att det kan ifrågasättas om han är lämplig att utöva revisionsarbete. Han har dock inte tidigare varit föremål för disciplinärt förfarande. RN bedömer därför att påföljden kan stanna vid en varning.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Elisabeth Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Åsa-Pia Järliden, Margit Knutsson, Claes Norberg, Eva-Britt Nordhall och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson samt byrådirektören Martina Gustafson, föredragande.